

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrar-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 6. јун 2013. године

Предмет бр. 57/10

Југобанка А.Д. у стечају

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном xx јуна 2013. године, уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
гђе Кристин ЧИНКИН
гђе Франсоаз ТУЛКЕНС

Уз помоћ

г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменути жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена Комисији 29. марта 2010. године и уписана је 30. марта 2010. Жалиоца заступа г. Никола Радосавић.
2. Дана 6. априла 2011. године, Комисија је контактирала жалиочевог заступника и затражила додатне информације. Дана 24. маја 2011. године, Комисија је од жалиочевог заступника добила додатну документацију.
3. Дана 31. августа 2011. године, Комисија је затражила додатне информације од жалиочевог заступника, које је добила 26. октобра 2011. године.

4. Дана 2. фебруара 2012. године, Комисија је затражила додатне информације од жалиоцевог заступника, у вези са чим је добила одговор 14. марта 2012. године.
5. Дана 6. јуна 2012. године, Комисија је проследила предмет Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би добила примедбе УНМИК-а на прихватљивост предмета. Дана 9. јула 2012. године, СПГС је доставио УНМИК-ов одговор.
6. Дана 5. септембра 2012. године, Комисија је послала писмо жалиоцевом заступнику и затражила његов одговор на УНМИК-ове примедбе.
7. Дана 24. септембра 2012. године, жалиочев заступник је одговорио на УНМИК-ове примедбе.
8. Дана 26. новембра 2012. године, Комисија је поново проследила предмет СПГС-у како би добила додатне примедбе УНМИК-а на прихватљивост предмета. Дана 31. децембра 2013. године, СПГС је доставио УНМИК-ов одговор.
9. Дана 26. фебруара 2013. године, Комисија је поново проследила предмет СПГС-у како би добила додатне примедбе УНМИК-а на прихватљивост предмета. Дана 4. априла 2013. године, СПГС је доставио УНМИК-ов одговор.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

10. Жалилац је деоничарска пословна банка основана у Србији која је стављена под стечај. Орган који обавља послове стечајног управника док је банка жалилац у стечају је Агенција за осигурање депозита Србије. Заступник жалиоца наводи да друштвено предузеће (ДП) РМХК Трепча из Митровице, подружница ДП Трепча рудници и флотација Кишница и Ново Брдо, из Приштине (Рудници Трепча), дугује жалиоцу велике износе неплаћених кредита. Жалилац је безуспешно покушавао да наплати ове дугове путем разних судских поступака на Косову од 1997. године.
11. Заступник жалиоца наводи да је жалилац 18. октобра 2005. године поднео обавештење Косовској повереничкој агенцији (КПА) о томе да ће подетни тужбу против РМХК Трепча.
12. Дана 21. новембра 2005. СПГС је прогласио Уредбу УНМИК-а бр. 2005/48 од 21. новембра 2005. о реорганизацији и ликвидацији предузећа и њихове имовине под управном надлежношћу Косовске повереничке агенције. У овој Уредби је било наведено како Посебна комора Врховног суда Косова за питања која се односе на Косовску повереничку агенцију (Посебна комора) и КПА треба да процесуирају тужбе повереника против предузећа која нису у могућности да испуне своје неизмирене уговорне и монетарне обавезе. Према горенаведеној уредби, КПА започиње поступак реорганизације пријављивањем Посебној комори. Ако је потребно, Посебна комора издаје одлуку о мораторијуму којом суспендује сва потраживања од предузећа, а затим КПА препоручује да Посебна комора именује управника за реорганизацију предузећа или, ако то није могуће, наставља са ликвидацијом активе предузећа.

13. Дана 9. марта 2006. године, Посебна комора је издала одлуку о мораторијуму којом је суспендовала сва потраживања од Рудника Трепча, сагласно члану 5.1 Уредбе УНМИК-а бр. 2005/48. Међутим, КПА није могла да препоручи управника Рудника Трепча због сложености активе и пасиве предузећа.
14. Дана 26. јуна 2006. године, жалилац је уложио три тужбе Привредном суду у Митровици против РМХК Трепче ради реализације три хипотеке у облику ручне залогe на имовину РМХК Трепче. Заступник жалиоца наводи да је, 8. августа 2006, Општински суд у Митровици одговорио на ове три тужбе тиме што је издао Белешку у којој је наведено да тужбе нису могле бити уписане јер су оне под надлежношћу Посебне коморе.
15. Дана 10. августа 2006. године, Посебна комора је издала одлуку којом суспендује поступак против РМХК Трепче, јер је закључила да се њен мораторијум од 9. марта 2006. који се односи на Руднике Трепча проширује тако да укључује РМХК Трепча (видети § 13 горе у тексту).
16. Након ступања на снагу косовског устава 15. јуна 2008. године, УНМИК више није могао ефикасно да спроводи велику већину својих задатака као привремене управе, а СПГС није могао да спроводи извршну власт која му формално и даље припада према Резолуцији 1244 Савета безбедности (1999.) (видети, нпр. Извештај Генералног секретара о мисији привремене управе Уједињених нација на Косову, 12. јун 2008. године, S/2008/354, §§ 7 и 17; Извештај Генералног секретара о мисији привремене управе Уједињених нација на Косову, 15. јул 2008. године, S/2008/458, §§ 3-4 и 29; Извештај Генералног секретара о мисији привремене управе Уједињених нација на Косову, 24. новембар 2008. године, S/2008/692, § 21). Као такав орган, КПА је престала са обављањем својих задатака у тим областима. У време прекида свог рада, КПА није могла да препоручи управника за Руднике Трепча.¹
17. Дана 4. марта 2011, наследник обавеза КПА, Косовска агенција за приватизацију (КАП) издала је објашњење догађаја везаних за Руднике Трепча, које садржи кораке неопходне за реорганизацију Рудника Трепча. Међутим, статус Рудника Трепча и њихове подружнице РМХК Трепча, укључујући њихову активу и пасиву, остаје нејасан, јер је мораторијум о коме је одлуку донела Посебна комора 2006. године и даље на снази.

III. ЖАЛБА

18. Жалилац тврди да је Посебна комора, издавањем мораторијума 2006. године за ДП „Рудници Трепча“, који је проширен на његову подружницу РМХК Трепча, а након кога није додељен управник за реорганизацију предузећа или ликвидацију имовине предузећа, одложила поступак Посебне коморе (видети § 13 горе у тексту) и онемогућила да жалилац добије одлуку у разумном временском року, чиме је прекршен члан 6 § 1 ЕКЈП. Жалилац се такође жали на повреду свог права на имовину загарантованог чланом 1 Протокола бр. 1 ЕКЈП, до које је дошло услед мораторијума Посебне коморе који обухвата ДП „РМХК Трепча“, чиме је жалиоцу ускраћена могућност да оствари своја имовинска права.

¹Видети *Објашњење Косовске агенције за приватизацију у вези са недавним догађајима везаним за басен „Трепча“*, издато од стране Косовске агенције за приватизацију 4. марта 2011. године, доступно на страници info@pak-ks.org, приступљено 6. јуна 2013.

IV. ПРАВО

19. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
20. СПГС тврди да је жалилац предузеће са седиштем у Београду, друштвено или државно, које послује према и у складу са законодавством државе Србије. СПГС истиче одлуку Комисије у њеном предмету *Агенција за осигурање депозита*, у коме је Комисија закључила да жалба коју је поднела Агенција за осигурање депозита, јавна агенција према законима Републике Србије, лежи ван надлежности Комисије *ratione personae* (видети Саветодавна агенција за људска права (ХРАП) *Агенција за осигурање депозита*, бр. 59/10, §§ 9-10, одлука од 26. октобра 2011.). Према наводима СПГС-а, жалба је у овом предмету слична и треба је одбацити као жалбу која лежи ван надлежности Комисије *ratione personae*.
21. Према члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, Комисија има надлежност над жалбама „било које особе или групе особа“ која тврди да је жртва повреде људских права од стране УНМИК-а. Комисија је мишљења да се указивање на жалбе поднете од стране било које особе или групе особа у члану 1.2 Уредбе не може тумачити тако да укључује жалбе поднете од стране Државе, њених агенција или, као што је овде случај, субјеката који су под контролом таквих агенција.
22. Комисија подсећа да је већ разматрала питање да ли има надлежност да одлучује о жалби Агенције за осигурање депозита Србије, у предмету *Агенција за осигурање депозита* (наведен у § 20 горе у тексту). Комисија је закључила да жалба Агенције за осигурање депозита Србије лежи ван надлежности Комисије *ratione personae*. Комисија сада мора размотрити питање да ли је жалилац Југобанка А.Д. независна у односу на Агенцију за осигурање депозита Србије у тој мери у којој би Комисија имала надлежност *ratione personae* да одлучује о жалби.
23. У том погледу, Комисија се позива на судску праксу Европског суда за људска права, у кој је закључено, у случајевима који се могу упоредити, а који се односе на српске банке основане пре распада Савезне Републике Југославије, да је Србија одговорна за дугове друштвених предузећа која су под јаком контролом органа српске владе (видети ЕСЈП, *Р. Качанор и остали против Србије*, бр. 2269/06 и *остали.*, §§ 97-98, пресуда од 15. јануара 2008, у вези са предузећем које се углавном састоји из друштвеног капитала, и *Рашковећ и Милуновић против Србије*, бр. 1789/07 и 28058/07, § 71, пресуда од 31. маја 2011, у вези са предузећем које се састоји из друштвеног и државног капитала). У сличном случају, *Алишић и остали*, Суд је закључио да постоји довољно основа за то да се Србија сматра одговорном за дуг српске банке. Суд је напоменуо да је „власник дужника тренутно холдинг који се углавном састоји из друштвеног капитала и, као такав, налази се под јаком контролом Агенције за приватизацију, која је и сама државни орган, као и Владе, без обзира на то да ли је у прошлости било покушаја да се спроведе формална приватизација.“ (видети ЕСЈП, *Алишић и остали против Босне и Херцеговине, Хрватске, Србије, Словеније и Бивше југословенске републике Македоније*, бр. 60642/08, §§ 94-97, пресуда од 6. новембра 2012, још увек није коначна).
24. Комисија напомиње да је жалилац, Југобанка А.Д, деоничарска пословна банка основана у Србији, која је стављена под стечај 2002. године. Комисија такође

напомиње да се, од тада, жалилац налази под управом Агенције за осигурање депозита Србије, за чије жалбе је Комисија већ одлучила да леже ван њене надлежности *ratione personae* (видети предмет ХРАП, Агенција за осигурање депозита, наведен изнад у § 20). Напомињући да је, у предметном временском периоду, Агенција за осигурање депозита Србије спроводила јаку контролу над Југобанком А.Д, Комисија не види ниједан разлог због ког би одустала од својих ранијих закључака.

25. Стога Комисија сматра да жалба о којој је реч лежи ван њене правне надлежности *ratione personae*.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

ПРОГЛАШАВА ЖАЛБУ НЕПРИХВАТЉИВОМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући